

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventuræ Episcopi Cardinalis Albanensis,
Seraph. Doctoris Ecclesiæ, Speculum Disciplinæ, Et
Profectus Religiosorum: Libelli ad pietatem vtilissimi**

**Bernardus <de Bessa>
Bonaventura <Heiliger>**

Antverpiæ, 1591

Pio Lectori.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53148](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53148)

Pio Lectori.

HABES, amice Lector, Speculum
disciplinæ S. Bonaventuræ, & De
Profectu Religiosorum, libellos
prorsus diuinos, licet contempti-
biles mundo. Sed quæ stulta sunt mundi, elegit
Deus, ait Apostolus, vt confundat sapientes. J
Auctor quidem non admodum curiosus est
latinitatis & elegantix: vt qui nouerit non in
sermone esse regnum Dei, sed in virtute. Si
pius esse velis, lege & relege diligentius: place-
bunt. sin autem, ne legas: ne sanctum canibus,
& mittantur margaritæ ante porcos. Quos
vir lögè piissimus Dominus Hefius, veneran-
dæ memoriæ apud Leodienses Canonicus, &
P. Ramus Iurisconsultorum, quondam Loua-
nij decus, & plerique alij pij viri iuxta ac do-
cti diligentissimè lectitare solebant etiam ad
mensam, pro excitando in Deum spiritu, ne-
mo facilè debet contemnere. Huius admoni-
rum te breuibus cupio, nonnullos opinari,
S. Bonauenturam non esse auctorem Speculi
disciplinæ. Sed hoc dubium nobis eximit ipse
Bonauentura, qui prologo vtroque in De pro-
fectu Religiosorum planè testatur, se conscri-
psisse formulam priorem de exterioris homi-
nis compositione. Quibus verbis Speculum
Disciplinæ intelligit. Potuit autem fieri, vt
Speculum hoc non tam accuratè conscriptum
reliquerit: quod ipsum quoque satis inuic
antiquissimum exemplar editum Argentinæ,
Anno 1495. Quod ita habet in libri fronti-
spicio: Speculum Disciplinæ in hanc formam
redactum est à F. Bernardo à Bessa, qui fuit
socius S. Bonauenturæ. Nam ab ore S. Bo-
nauenturæ fuit scriptum, & inordinatè reli-
ctum.

1. Cor. 1, 27

2. Cor. 4, 20

Mat. 7, 6

A D L E C T O R E M.

Etum. E quo homines discerent caelestes mo-
res.] Miror autem valde, duos hosce libellos
semper fuisse disiunctos: quandoquidem ipsa
materia librorum postulat ne disiungantur.
Quid enim coniunctius esse potest, quam ho-
mo exterior & interior; hoc est, corpus & ani-
ma. In Speculo Disciplinæ, de componendo
homine exteriori; de formando interiori ho-
mine, differit in De Profectu Religiosorum.
Hic liber variis nominibus insignitur. Exem-
plaria vetustissima constanter vocant De Pro-
fectu Religiosorum: sed Venetum, quod pro-
diit Anno 1584. appellat De Reformatio-
ne mentis, librum priorem: posteriorem verò,
De Processu Religionis. Mirum in modum
variant exemplaria antiqua in inscriptioni-
bus, lectione, & distinctione Capitum. Quare
facta diligenti collatione multarum editio-
num, elegantius hi libri prodeunt, summam
doctrinam pietatis in se continentes; & ad vi-
tam bene beateque instituendam, omni Reli-
gioso, diuinæque sapientiæ amantissimo, ma-
ximè necessarij.

Itaque, amice Lector, te oro, vt cum labore
nostro frueris, hunc tuis precibus apud com-
munem Dominum nostrum Iesum Christum
compensare digneris. Vale.

** 2

F. ADRIA-